

HRVATSKA AKADEMIJA ZNANOSTI I UMJETNOSTI

ima čast pozvati Vas na predavanje koje će održati

akademik VLADIMIR PAAR

**SPAŠAVA LI "PLIN ŽIVOTA" ČOVJEČANSTVO OD
KATAKLIZME?**

u četvrtak, 04. veljače 2016. u 18 sati

u dvorani Knjižnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
Zagreb, Trg Josipa Jurja Strossmayera 14

Uvodna riječ

akademik Zvonko Kusić, predsjednik
Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Profesor Schellhuber sa suradnicima iz Njemačke objavio je 14. siječnja 2016. u uglednom znanstvenom časopisu *Nature* znanstveni rad u kojemu je znatno produbljena, proširena i modificirana ranija Ruddimanova ideja o sinergijskom djelovanju klimatskog utjecaja Milankovićevih "velikih ledenih/međuledenih doba" i ljudskog djelovanja na klimu efektom staklenika (glavni su staklenički plinovi vodena para i CO₂) tijekom zadnjih osam tisuća godina.

U predavanju će se razmotriti Ruddimanova ideja i Schellhuberova ekstenzija, a u okviru toga modelska hipoteza da je upravo ta sinergija prije nekoliko tisuća godina "za dlaku" spasila Zemlju od ulaska u Milankovićevo "veliko ledeno doba" i da bi to moglo odgoditi dolazak sljedećega velikog ledenog doba.

S tim u vezi kritički će se preispitati struktura deset međuledenih doba tijekom zadnjih milijun godina dobivena mjerenjima temperature i CO₂ te naši rezultati za "skriveno" periodičnosti i profile međuledenih doba i mogući zaključci. Iznijet će se druga dva moguća utjecajna faktora

u toj sinergiji: utjecaj promjene magnetskog djelovanja Sunca plus kozmičkih zraka na oblake te determinističkog kaosa (među ostalim, našeg otkrića "procurivanja kaosa" u modelu mapa s rupama). Također će se iznijeti intrigantni podaci o slabljenju stakleničkog djelovanja vodene pare u stratosferi, usporedno s jačanjem stakleničkog djelovanja CO₂ u troposferi. Na taj način ispalo bi da CO₂, koji je "plin života" (biljke procesom fotosinteze stvaraju organsku tvar iz CO₂ i vode), istodobno svojim stakleničkim djelovanjem na dulji rok kao "plin energetske spasa" spašava čovječanstvo od opasnosti nastupa sljedećega "velikog ledenog doba".

Odgada li se time dolazak velikoga ledenog doba ili će se ono jednostavno preskočiti, pa bi sljedeće nastupilo tek za oko sto tisuća godina? Kako na tu sinergiju dvaju djelovanja mogu utjecati preostala dva utjecajna klimatska faktora, Sunčevo magnetsko polje plus kozmičke zrake i nepredvidivi deterministički kaos? Omogućuje li projekt ITER čovječanstvu da uspješno prebrodi sljedeće Milankovićevo "veliko ledeno doba"?

Najljepše Vam zahvaljujemo na sudjelovanju!